

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Helyben 25 K Felgyűlés 150 K
 Dobjegyzet 75 K Egész évre 300 K
ÁRNYALÁS PÉLDÁNY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Főszerkesztő: Dr. Komlasy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Viharos városi közgyűlés

Megint felvonult az „ellenzék“

Viharosnak ígérkezett a hétfőre kitűzött városi közgyűlés, azonban a karácsony szelid hangulata után nem sikerült a zavargó elemeknek úgy felkorbácsolni a szenvedélyeket, hogy a mult közgyűlés botrányai megismétlődjenek, esetleg fokoztassanak is. A szervezett destruktív elemek ugyan megkísérelték most is a talaj előkészítését: vasárnap „előértekezletet“ akartak tartani a ref. kollégium kistanástermében, hogy megbeszéljék a teendőket és kiösszák a szerepeket, azonban a szigorúan bizalmas értekezletről tudomást szerzett a rendőrség és a gyűlést *feloszlatta*. Se a bizottsági tagok ezen bizalmas gyűléséről, se annak feloszlátásáról nem tudott a nyilvánosság.

Bár a „felhajtás“ most is elég nagy volt, meglátszott, hogy nem működött úgy a szervezet, mint a multkor, amikor a szerepeket pontosan kiosztották. Most a „végszót“ nem tudták előre, az egyszerűbb polgárokat sem tudták előzetesen kikészíteni és bemaszlagolni. Így történt, hogy a multkori nagy többség alaposan *lovót*. Az öreg „szellemi rokkant“ most is handabandázott, összevissza beszélt szokása szerint, de még közvetlen környezetére is hatástalanul. Még „regi sugója“ se igen helyeselt.

Az igazi botrány azonban a felvonult társaság tagjaiban keresendő. Az öreg „szellemi rokkant“ zászlótartó körül megint a hü esatlások sereglettek, a szabadkőművesek és a zsidók. Ez utóbbiak teljes számban vonulnak föl: dr. *Füredi Jenő*, dr. *Gáspár Géza*, *Urbán Salamon*, dr. *Burger Péter*, *Gr. S. Nagy Ferenc*, dr. *Békányi Ede*, *Hoffmann Sándor*, ifjú *Schwarz Vilmos*, stb. összesen vagy *húszan*. Felhát ők adták meg szavazataikkal a többséget és egyénileg ők adták a súlyt az „ellenzék“ tábornak, az „új“ korne-tábornak.

Hova sülyedtél régi, puritan Debrecen? Ez a többség mutatja és bizonyítja, hogy a kívüllsta Rómában a zsidóság dírigái még mindig is éppen elérkezett a tizenötödik órája a nagytakarításnak! Ki kell onnan söpörni mind az itolsó szálát! Teljesen megérett a helyzet arra, hogy a régi törvényhatósági bizottságot *feloszlassák*. De minél hamarabb, mert a város jóhírnevét veszélyezteti . . .

Napirend előtt

Tíz órakor nyitotta meg a közgyűlést *Hübner* Ötő főispán vagy 90-100 törvényhatósági bizottsági tag jelenlétében.

Napirend előtt *Dr. József Lőrinc* és kapott felszólalásra engedélyt. Tudomása szerint, — mondotta — a kormány 10650 számú rendeletével hatályon kívül helyezte a gyülekezési jog felfüggesztéséről szóló, korábban kiadott rendeletét. Ma délelőtt a törvényhatósági bizottsági tagok egy része *összevált* a ref. Kollégium kistanástermében, hogy a közgyűlésen szemlé tárgyat megbeszéljék, azonban megjelent ott az államrendőrség képviselői két dekadens kísérettel és a gyűlést *feloszlatták*. — Kérem a főispánt, van-e tudomása a kiadott kormányrendeletéről és az engedélyes eljárásról.

Az előző kérdésre kiderült, hogy kapott erről hivatalos jelentést. Hogy másképp az iniciálájára történt és miért nem, nem tudja, de mindenesetre az államrendőrség megfelelő tevényt. — Ezután az *első* yline törvényhatósági bizottsági tag szólott fel napirend előtt. A *szó*, s *köz* fontosabb volna, hogy ha a törvényhatósági bizottság Debrecen város la-

kosságának ellátásáról gondoskodna s nem csupán személyi inverteivákat tárgyalna. Felhívja a tanács, a polgármester, a főispán, valamint a világiatási vállalat vezetőségének a figyelmét arra, hogy *Debrecen a legsanyarúbb helyzetben van a szénellátás tekintetében*. Tudjuk nagyon jól, hogy más városok, Szolnok, Cegléd, sőt Hajdúböszörmény is sokkal kedvezőbb helyzetben van a világiatás szempontjából. A szénhiány ugy közbiztonsági, mint ipari s általában a gazdasági élet szempontjából is igen káros. A közvéleményben olyan hangok is hallatszanak, hogy ez tendenciózus, olyan hangokat is hallott, hogy talán a keresztyén erkölcsökben megújulni készülő Debrecen büntetik a szabadkőműves testvérek, akik végeredményben a szénellátást intézik és ennek tulajdonítható, hogy a keresztyének legnagyobb ünnepén szurok sötétben maradt a város. (Közbekiáltások: Szégyen!) Felhívja a város vezetőségének, különösen a világiatási vállalat vezetőségének a figyelmét arra, hogy a többi városok azért kapnak szenet, mert a szénbányáknak bizonyos kedvezményeket nyújtanak. Nem korrupcióna, nem megvesztegetésre gondol, hanem egy értesült megbízható helyről, hogy a többi városok bizonyos természetbeli fizetéseket eszközölnek a szénbányákban. Debrecennek napi 8 vagon szén van kiutalva, egy nap másfél, majd 3 vagon, a harmadik nap meg éppen semmi szén sem érkezik. Kéri, tegyék konszideráció tárgyává, miszerint tárgyaljanak a többi városokhoz hasonlóan a szénbányák vezetőségeivel, hogy milyen kompenzációs üzlettel, milyen naturaliakkal tudnák megfizetni a szenet.

Utána nyomban *Márk Endre* állott fel. Elismeréssel emlékezett meg *Orbók Attiláról*, aki a nemzetgyűlésen (debreceni megrendelésre) szóvá tette az itteni, nyomoruságos állapotokat.

Csóka mosdatja Vásáryt

Ezután *Csóka Sámuel* h. polgármester felolvasta *Márk Endre*nek a virilis névjegyzék elkészítése ügyében tett interpellációjára vonatkozó választát. Az adóhivatal augusztus 31-én betervezte a legtöbb adófizetők névjegyzékét és azt kiadták az igazoló választmányának. Ez évre nem volt adókövetés, szeptemberben magasabb százalékban írták elő az adót, megváltozott tehát a legtöbb adófizetők névjegyzéke összeállításának az alapja is. Közben a kormány foglalkozott a törvényhatóságok újraalakításának kérdésével is, úgy tervezték, hogy a nemzetgyűlés novemberben megalkotja az új törvényt és decemberben a választások után megtartják a tisztújítást is. December 12-15 közt a legtöbb adófizetők névjegyzékét kiegészítés vegett áttette dr. *Vásáry István* adóügyi tanácsnokhoz, az adóhivatal el is végezte a közigazgatást, 22-én aláírta és 23-án, pont a mult közgyűlés napján, az igazoló választmány jegyzőjének asztalára juttatta. Akkor a közszemlére tette ki. Miután „szabályozható“ betegsége következtében nem lehetett jelen a közgyűlésen, nem adhatta meg a felvilágosításokat. Csodálja azonban, hogy dr. *Vásáry István*, aki jelen volt, nem tette meg ezt és tisztviselőtársai iránt nem tanúsított ennyi figyelmet. Miután a III. osztályú keresztli adó kivétel nélkül, *most is hian az a tegy b adófizető* *kesztit álmavats*. Ezért irasítást kér a közgyűléstől, hogy járjon el, mert az adóhiva-

nem képes a törvény által előírt kimutatást elkészíteni. De ez nem csak most van így, hanem *egy volt már az interpelláló polgármesterkedés* *matl is*. Így pl. a mult évben *Márk Endre* polgármesterkedése alatt 1919 január 29-én mutatták be a közgyűlésnek a virilis névjegyzéket.

Bár teljesen nyilvánvaló volt a h. polgármester igazsága, *Márk Endre* nem vette tudomásul a választ, hasonlóképen a közgyűlés sem 51 szóval 39 ellen. Így a legközelebbi közgyűlés érdemben fogja tárgyalni az ügyet.

Leszavazták a törvényt is!

Következett az öreg „szellemi rokkant“ interpellációjának második részére adott válasz tárgyalása. *Debreceny* Barma dr. helyettes t. főügyész a következő érdemleges választ adta:

A törvénykönyvvel a kezében jövőök, hogy igazoljam annak az álláspontnak a helyességét, amelyet a multkor ugyancsak a törvényre hivatkozással kifejtettem. Annál a vitássa tett kérdésnél, hogy az én behelyettesítem szabályszerűen történt-e és részemre minő jogkörrel biztosít, két törvényes rendelkezés jöhet ügyelembé. Az egyik az 1886. XXI. t. c. 57. §-a, amely a főispán hatásköréről intézkedvén, a b) pont d) alpontja szerint aként rendelkezik, hogy a főispán a felfüggesztett tisztviselőket a polgármester kivételével, ideiglenesen másokkal helyettesíti. — a másik pedig az 1876. VI. t. c. 55. §-a, amely a közigazgatási bizottságnak fegyelmi bíróságáról szóló intézkedésekkel kapcsolatban és csakis erre vonatkozólag azt a rendelkezést tartalmazza, hogy ha egyes esetekben a tisztí ügyet akadályozva van, vagy érdekeit lenne, helyettesít minden év elején azon évre a törvényhatósági közgyűlés jelöl ki. Ha ezt a két törvényes rendelkezést egybevetjük, nyilvánvaló, hogy felfüggesztés esetén a főügyész helyettesíti a főispánnak abszolút joga. A polgármestert nem ő helyettesíti, mert ezt külön törvényes rendelkezés az 1881. XXI. t. c. 47. §-ának g) pontja a közgyűlés hatáskörébe utalja. A főügyészre nézve ilyen törvényes rendelkezés nincs, áll tehát eá nézve az 1886. XXI. t. c. generalis rendelkezése. Hogy ezt maga a törvényhozó is így magyarázta, mutatja az, hogy az 1876. VI. t. c. 55. §-ának rendelkezése alatt az általános helyettesítés értendő, úgy annak a későbbi 1886-iki törvényben kifejezésre kellett volna jutnia.

Ezt a kérdést tek. Törvényhatósági Bizottság nem lehet szavazással eldönteni, ezt maga a törvény dönti el. Ezt csak az nem érti meg, aki nem akarja megérteni.

A másik felvetett kérdés az inkompatibilitás kérdése s itt kibogozni az interpelláló ur, hogy én a Debreceni Első Takarékpénztárnak ügyésze és a Közigazgatási Banknak igazgató-sági tagja vagyok. Igaz, hogy egy 1914-ben hozott közgyűlési határozat a városi tisztviselők közigazgatási tevékenységét korlátok közé kívánja szorítani, kimondta, hogy tisztviselők tevékenységéről, esz vonatkozólag igazgatókban és főbizottságokban csak a közgyűlés engedelmével foglalhatnak helyet.

Amint ne miháztassanak elfeledni, hogy a tisztviselők az a egészen kivételes. A főügyésznek, hogy a városi jogügyekben képviselje, hogy volt ügyvédnek kell lennie s az 1876. VI. t. c. 55. §-a aként rendelkezett, hogy a közgyűlés összehívásában nem lehet részt vevőnek a törvényhatóság képviselői, sőt a városi tanácsban folytathat, a közgyűlésnek a h. városi tanácsban meg kell jelöljenek a városi tanács tagjait. Debrecen

cen sz. kir. város részéről pedig ez az **előzetes engedély meg van**, mert a szervezeti szabályrendelet kifejezetten engedélyezi a **tiszti ügyészeknek a magán ügyvédi gyakorlatot**. Az a körülmény tehát, hogy én a Debreceni első takarékpénztár ügyésze vagyok, — mint-hogy az ettől nyert megbízás a várossal szemben a magángyakorlat fogalma alá esik, — nem zárhatná ki a helyettesítés lehetőségét és annál kevésbé zárja ki a jelen esetben, amikor a Debreceni első takarékpénztár engem a helyettesítés tartamára szabadságot is De mindezek mellett ne méltóztassanak elfelejteni azt, hogy **én nem vagyok a városnak általánosan alkalmazott tisztviselője és nem is kívánok az lenni**. Barmely más ügyvéd került volna ebbe a helyzetbe, mindenikre néve fennforgott volna előző gyakorlatból kifolyóan bizonyos lekötöttség s ugyanez lehetett volna a jogi helyzet, ha nem a Debreceni első takarékpénztár ügyésze, hanem más ügyvéd jelöltetett volna ki helyettesül.

Végre befejezésül még egyet. Ne méltóztassanak olyan nagyon féltetni tőlem azokat a fegyelmi ügyeket. Husz esztendő bírói mult áll a hátam megett s ha van foglalkozás, amelyik az objektivitásra nevelni, tanítani alkalmas, ugy bizonyára a bírói foglalkozás az. Nekem az ügyek tárgyilagossági mérlegelése második természetemmé vált és habár nem hangzottam is, jelszökeként úgy érzem, hogy **egész életemen át a morál alapján álltam**, méltóztassanak tehát meggyőződve lenni afelől, hogy a város jogi, közigazgatási és fegyelmi ügyének intézésénél is a lesgigorubb tárgyilagosság és az erkölcsi alaptörvényei irányítanak és fognak irányítani. Tisztelettel kérem a válasz tudomásul vételét. (Eljenzés, taps.)

Az öreg „szellemi rokkant“ nem vonta ugyan kétségbe a h. t. főügyész törvénytudását és tiszteletét, de az 1912. évi LIII. t. e. 24 §-ára hivatkozással **határozati javaslatot** olvasott fel, hogy Debreceny Barna h. t. főügyész 3 nap alatt szüntesse meg az összeférhetlenséget (Hát a kollégiumi ügyösség! — kiáltják az öreg „szellemi rokkant“ felé.)

— Ki fogalmazta azt a jogászai szörny-szülöttet? — kérdi dr. Tervey Tamás. (Az öreg szellemi rokkant a kezével kapkodott „sugó“ felé, de a felelettel adós maradt.)

Ezután az öreg „szellemi rokkant“ ifju fegyvertársa, hűséges Sancho Panzaja állott föl szólásra: dr. Kun Béla és védte az öreg Don Quijote-ot. A háta mögött áldogáló hallgató seregből kimagaslott dr. Burger Péter tisztelettel parancsoló alakja. Pelpillantunk a karzatra és Alimenescu helyett P. Nagy Zoltán dalias alakja tűnik elénk. Oly megkapó a csoportozat, hogy tudósítónk elfelejtette feljegyezni, miket vakoit az öreg „szellemi rokkant“ védője. (Szíves elnézés „kértek“!)

Röviden és velősen válaszolt dr. Tervey Tamás az előtte szólóknak. Rámutatott az interpelláló vaskos következzelenségére. Ha mulasztás történt a virilis névjegyzék összeállítása körül, az visszanyulik a Márk Endre polgármesterkedése idejére. — Ami pedig az egyházkerületi és kollégiumi ügyészi állást illeti, megállapítja, hogy azt az állást igenis **főntartottak** Márk Endre részére és mihelyt tavozott a polgármesteri székéből, automatice **visszament a részére fenntartott állásba**. Ha az interpelláló következetes lenne, nem akadékoskodná. Ami neki jó volt, megengedné másnak is.

Kik hogy szavaztak?

Ezután szavaztak. Igen-nel szavaztak, akik elfogadták a „szellemi rokkant“ határozati javaslatát és leszavazták a törvényt. Nem-mel szavaztak, akiket nem az elvkuultság, de a józan belátás vezetett. Hogy a közönség egyenkint is megősmérje a két tábor, közöljük a névsort:

Igennel szavaztak:

Auffricht Vilmos, dr. Balkányi Ede, ifju Balogh István, dr. Baltazár Dezső, dr. Barna László, Békes Lajos, Biczo Gyula, dr. Burger Péter, Csúrka István, gróf Degenfeld József, Deutsch Samuel, Ekl József, Erdődi Lajos, dr. Fehér Ferenc, dr. Ferenczy Gyula, dr. Freund Jenő, Fürst Odön, dr. Gáspár Géza, Grósz Nagy Ferenc, Gyarmati István, dr. Hegedüs Jenő, Hoffmann Sándor, Horváth János, ifju Jona János, Juhász Ignác, dr. Julov Viktor, Kardoss László, Kovács János, Kroh Vilmos, dr. Kun Béla, dr. Lencz Géza, Létay (Fisch) Lajos, Lukács Andor, Márk Endre, dr. Markovics Elemér, Márkus Jenő, dr. Moskovics Miksa,

Muraközy László, Nagy József, dr. Szotyori Nagy Kálmán, Nagy Pál, dr. Nyiri Ernő, otrokocsi Végh János, Polgari József, Rostás István, ifj. Scwarz Vilmos, Steinfeld István, dr. Szabo Ferenc (dr. Juhász Nagy Sándor palatinusa!) Szántó Győző és Samu, dr. Szőlős Dezső, Szűts István, Tóth István, Ullmann Salamon, Varjasy Imre, dr. Vásáry István, Vilmányi Imre és Zelinger Ede.

Nem-mel szavaztak:

Aberle Raymund, Bakóczy Gábor, Aczél Géza, Csanak János és Jenő, Csáky János, Csóka Samuel, Cziffer Nándor, Jona János kereskedő, dr. Kardos Endre, Kertész István és László, dr. Kiss Gyula, dr. Komlóssy Imre, Komlóssy Dezső, Kontsek Géza és Kornel, dr. Körösy Kálmán, dr. Láng Sándor, Medgyaszay Miklós, Mihalovits Jenő, Poroszlav László, Rickl

Antal, Rochlitz Arthur, Rother Ernő, Serly Gusztáv, Sesztina Jenő, Suhaida Béla, Szent Királyi Tivadár, dr. Tervey Tamás, Than Gyula, Tóth Béla, Uhlarik Béla, dr. Vargha Elemér és Wilhelms Emil.

Egyetlen zsidó sincs a törvényes állásponton levők közt. Ez nagy szó!

Az elnök megállapította, hogy 58 szóval 35 ellen nem vették tudomásul a választ, miután azonban a határozati javaslat **törvénybe ütköző és végrehajthatatlan**, a törvény alapján a határozatot **megsemmisítés végett** felterjeszti a belügyminiszterhez s végrehajtását felfüggeszti. Egyben a közgyűlést berekesztette.

Baltazár nem politizál

A Debreceni Protestáns Lapok néhány hónappal ezelőtt annak az óhajának adott kifejezést, hogy a papok éljenek lelkipásztori hivatásuknak és ne politizáljanak. A Hajdúföld örömmel fogadta ezt az általa is mindig hangoztatott felfogást és mindjárt hozzáfűzte, hogy ez azonban nem csak az egyszerű papokra, hanem a **püspökökre** is áll. Igenis, a pap és a püspök maradjon meg a templomi szószekeken és végezze magasztos feladatát a hívek lelki gondozása körül és ne hurcolja meg papi palástját a pártpolitika intrikáiban.

Baltazár Dezső más véleményen van. O pártot szervez, gyűléseken vezérekedik, intrikál, választásokat készít elő, főispán-buktatáson törli a fejét.

Az a pillanatnyi siker, amit a karácsony előtti városi közgyűlésen a radikál-liberál-demokrat-szabaddkőmives-zsidó elemek felhajtásával elért, úgy látszik, elvakította, s úgy véli, hogy ismét eljött a régi jó világ, amikor ismét korlátlanul átveheti az uralmat a városházán. Mert a sakkfigura a szegény, új életre galvani-zált szellemi rokkant Márk Endre, meg Kun Béla, de a spirituális rektor, a mozgató, a dirigáló kéz, mely a figurákat ideoda tolja, az a Baltazáré.

A mai közgyűlésre nagy felkészülést tervezett a püspök, és hogy a leckét jól összetanulják, főpróbára, előértekezletre hívta össze a társulat tagjait.

A meghívó szövege szóról-szóra ez:

Debrecen város régi dicsősége újra fényleni kezd. Lelkiismeretlenség volna, ha megint elengednénk homályosulni. A megkezdett uton ki kell tartanunk. „Aki mindvégig megáll, megtartatik“ mondja a szentírás. Óseink dicső példájából is ez az igazság fénylik felénk.

Kérem, hogy ugy az 1920 december hó 27-én, mint az 1920 december 29-én tartandó városi közgyűlésen méltóztassék már a gyűlés kezdetén mulhatatlanul, pontosan megjelenni.

Azoknak a nevet, akik Debrecen régi dicsőségének visszaszerzésében résztvesznek, által fogja venni megörzés végett a történelem.

Kérem azt is, hogy 1920 dec. hó 27-én reggel pontban fél tíz órakor a Kollégium kis tanacstermében méltóztassék értekezletre megjelenni. — Debrecen, 1920 dec. 23.

Hazafias üdvözléssel:

Dr. Baltazár Dezső.

Hm! Tehát újra fényleni kezd Debrecen város régi dicsősége! Miért? Mert sikerült a városi közgyűlésen keresztülvinni azt, hogy a keresztyén irányzat ex-

ponense iránt bizalmatlanságot nyilvánított. S most már fuvolaszóval és harmonával hívja a még rejtőzködő patkányokat, hogy jöhetnek már elő bátran, elmúlt a veszedelem.

Azonban hiba történt. Azt hitték a jó urak, a minapi „győzelmük“ után, hogy nekik már minden szabad s őket se törvény, se más szabály nem köti. De az államrendőrség más véleményen volt s a bejelentés nélkül megtartani szándékozott értekezletet betiltotta és a megjelenteket szétoszlatta. Ugy kellett szégyenszemre elkullogni a méltóságos és nagytekintetű uraknak, jogtudósoknak. A rendőrség megindította az eljárást...

Tehát, mint látni méltóztatik, Baltazár nem politizál. Nem, a világot sem.

Szeged a kolozsvári egyetemért

Szeged, dec. 27. (Nemz. St. t. j.) Debrecen városának a kolozsvári egyetem odahelyezése iránt indított mozgalma nagy izgalmat váltott ki Szegeden, mivel az előző kormány már szinte kötelező ígéretet tett Szegednek, hogy a kolozsvári egyetemet ott állítják fel. Vasárnap délelőtt nagygyűlés volt **Somogyi Szilveszter** polgármester elnöklésével, amelyen résztvett **Reök Iván és Pálffy Dániel** nemzetgyűlési képviselők is. Szennvedélyes felszólalások után kimondták, hogy küldöttséget menesztenek a kormányzóhoz, a miniszterelnökhöz, a kultusz és pénzügyminiszterhez a kolozsvári egyetem Szegeden való felállításá érdekében. Teleki Pál gróf miniszterelnök, aki képviselője Szegednek, egyik szegedi lap karácsonyi számában cikket írt, amelyben pártolja Szeged kérelmét.

Politikai mozgalmak

Budapest, dec. 27. (Nemz. St. t. j.) A politikai berkekben teljesen csend honol. A **Beniczky-Szmrecsányi-féle** ellenzéki pártnak eddig 14 tagja van. A párt a zászlóbontását január 6-ára tervezi Szombathelyen megtartandó országos nagygyűlés keretében. A **demokraták** körében is mozgolódás észlelhető; a párt az aktivitás terére óhajt lépni s ezért elhatározták, hogy az önkéntes száműzetésbe vonult vezértüket, Vázsonyi Vilmost haza hívják Bécsből.

— Az egyes minisztériumokban lázas munka folyik. A pénzügyminisztériumban több törvényjavaslaton dolgoznak. A belügyminisztériumban a vármegyei törvényhatósági bizottsági választásokról szóló törvényjavaslat előkészítésén dolgoznak, míg az igazságügyminisztériumban az alkotmányrevízió előkészítésén kívül a sajtótörvény reformjával foglalkoznak. A népjóléti minisztériumban most készítik el a Munkásbiztosító törvényjavaslat végleges szövegét. Serény munka folyik a kereskedelmi és honvédelmi minisztériumban is.

HIREK

Egész hajó

szereteladományt küldött Magyarországnak gróf Széchenyi Lászlóné, a multimilliárdos Vanderbilt Gladys. Egész hajót töltött meg azzal a sok millió értékű ruhaneművel és élelmiszerral, amit a fázó és éhező magyar gyermekek számára vásárolt össze dús gazdag régi házában szegény új hazája számára a leggazdagabb magyar asszony... A drága holmit most osztják szét a főváros és a vidék között, s jutni fog belőle Debrecennek is, a debreceni szegény árváknak is... S a messze idegenből hozzánk szakadt, magyarrá lett, nemeslelkű asszonyért száz és száz magyar gyermek fog a szeretet ünnepén őszinte szívvel ártatlan lélekkel imádkozni. Hogy áldást esdéljen számára, mert letértülte könnyeit boldogságot kérjen részére, mert mosolyt varázsolt piciny ajkára... Az ártatlan, gyermeki szív imáját pedig meghallgatja az Ur, s hisszük, hogy a nemesen érző kebel ezt a viszonzást fogadja legszívesebben.

— **Gyorssegélyalapokra** a karácsonyi szent ünnepek alkalmából Fánsovits Jenő nr. 500 koronát, a Palfy-nővérek 83 kor., Németh Lajos tiszai ármentesítő társ. gátfelügyelő ur ruhasegélyének felét: 400 koronát adományozott, miért fogadják nyomorgó szegényeink nevében is hálás köszönetünket.

— **Bizalom a főispánnak** Az az alantas indokból fakadó és minden jó érzésű keresztyén magyar embert felháborító hajsza, amit a mult idők szellemi rokkantjai, a szabadkőművespáholyok levitézlett vakolói, a tömlőcökből most kiszabadult kétes alakok és a ghetto söpredeke indítottak Hubert Ottó főispán, mint a keresztyén nemzeti gondolat alapján álló kormány itteni képviselője ellen, arra indított egyeseket, társulatokat, egyesületeket, hogy felháborodásukat és a főispán iránti ragaszkodó bizalmukat küldöttségileg juttassák kifejezésre. Érdekes, hogy a küldöttségek legnagyobb része protestánsokból áll, ami újabb bizonyosága annak, hogy a józan kálvinisták nem vetnek be Baltazárek maszlagját, s nem hajlandók kávinista-üldözéstől félni.

— **Eljegyzés.** Dr Rugonfalvy Kiss Károly m. kir. államrendőrségi felügyelő és Lovassy Judit jegyesek.

— **Népszámlálóbiztosok és revizorok figyelmébe!** Az 1—4, 13—21, 25—31, 39—45, 52—58 és 64—71 sz. vagyis a belső népszámláló körök számlálóbiztosait, valamint az összes belső népszámláló körök felhívjuk, hogy ma délután 5 órakor a városháza kistanácstermében megjelenni sziveskedjenek. A kérészek és külsőségek számlálóbiztosainak értekezlete f. hó 29-én szerdán délután 5 órakor lesz ugyanott. Akik az értekezleten bármi okból meg nem jelenhetnek, jelentkezzenek Csobán Endre főlevéltárnoknál (Városháza, I. sz. 5 sz.) 29-én, 30-án vagy 31-én délelőtt 9 és 11 óra között. A végrehajtó bizottság.

— **A Debreceni Hajdumegyei diákszövetség** f. hó 28-án d. u. 5 órakor az „Arany Bika” üvegtermében műsoros teadélután rendez batyuval, melyre tagjait és azok jóismerőseit szívesen látja a rendezőség. Műsorutántánc.

— **Eljegyzés.** Nyírbaktai-bogdai Wandrák József eljegyezte Fejleszt Jucika urleányt.

— **Hadisegélyesek figyelmébe!** A népjóléti hivatal tudomásukra hozza a hadisegélyeseknek, hogy 1921 január hóra a kifizetések a következő sorrendben fognak megtörténni: január 3-án IV., V., VI. ker., január 4-én I., II., III. ker., 5-én és 15-én az emaradottak. A VII. vagyis a mezősegi kerületekbe tartozók illetményeiket a kifizetési nap k bármelyik felvehetik. Figyelmeztetnek a telek, hogy az egyes kerületek részére megállapított fizetési napon annál is inkább pontosan jelenjenek meg, mert ellenkező esetben a következő havizetés alkalmával juthatnak csak illetményeikhez. Továbbá csak a felvelekre jogosítottak kezéi közi levő fizetési irtre történik a kifizetés. Akadályoztatás esetén szabályszerű meghatalmazás mellékelendő.

— **Dr Bohn Ede** a budapesti fogászati klinika volt assistense fogorvosi rendelését Szent-Anna-u. 9. sz. alatt megkezdte.

— **Özv. Tóth Káimanné** nyakkendő készítő műhelye Péterfia-u. 53. sz.

Nem cserélik ki a bankjegyeket

Budapest, dec. 27. (Nemz. St. t. j.) Hegedüs Lóránt pénzügyminiszter, mivel nagy súlyt helyez arra, hogy Wekerle Sándor is megismerje terveit, ma reggel Vácpilisre utazik, ahonnan kocsin megy Danosra Wekerléhez. A pénzügyminiszter Danosról visszatérve Bécsbe utazik, hogy rendezze az osztrák-magyar banknál lombardirozott hadikölcsönök ügyét. Az utazással kapcsolatban olyan hírek terjedtek el, hogy rövid időn belül rendelet fog megjelenni a bankjegyek kicseréléséről. A pénzügyminiszter a hírekkel szemben a következőket mondotta.

— A bankjegyek közeli kicseréléséről szóló hírek nem felelnek meg a valóságnak. Bécsi utazásom célja az, hogy tárgyalásokat folytassak az osztrák-magyar banknál lombardirozott hadikölcsön kötvények ügyében.

Amnesztia

Budapest, dec. 27. (Nemz. St. t. j.) A királyi főügyészségen ma délelőtt kezdtek meg azon foglyoknak és elítélteknek az összeírását, akik számíthatnak a kormányzói kegyelemre. Sztrache Gusztáv főügyész kijelentette, hogy azokat írják össze, akik 5 évnél kisebb fogszübüntetést kaptak. A kegyelmi rendelet politikai körökben igen jó benyomást tett. A kengesztelődés első gesztusa a szociáldemokraták táborát is megörvendeztette.

Budapest, dec. 27. (N. St. t. j.) Tomcsányi Vilmos igazságügyi miniszter az amnesztia rendelet végrehajtásáról a következőket mondotta:

— A közkegyelmezés végrehajtására vonatkozó rendelet kedden vagy szerdán jelenik meg a hivatalos lapban. Ez fogja szabályozni a közkegyelmezésnél követendő eljárást. Elsősorban az ügyészség joga lesz megvizsgálni, hogy van-e helye a kegyelmezésnek. Az ügyészség indítványt tesz a kegyelmezésre vonatkozólag a bíróságnak. Minden törvényszéken kegyelmi tanács alakul. Az eljárás gyorsasága céljából feltételeken szabadlábra helyezik azokat, akiket kegyelemre méltónak találunk. Az igazságügyminiszter a törvényszék kegyelmezési véleményét a maga javaslatával együtt felterjeszti a Kormányzóhoz, akit a kegyelmezés joga egyedül illet meg. Felfogják szólni az ügyészséget és a törvényszéket, hogy senki látogatását a kegyelmi ügyben ne fogadják és az információkat ne vegyék tekintetbe, mert mindenféle protekció céltalan.

Orosz-lengyel béke

Warsó, dec. 27. (Nemz. St. t. j.) Domszky, a lengyel békedelegáció elnöke kijelentette a rigai sajtó képviselői előtt, hogy orosz karácsonyra befejezik a béketárgyalásokat.

A román kormányválság

Kolozsvár, dec. 27. (Nemz. St. t. j.) A román szenátus új ülészakát trónbeszéddel nyitották meg. Valószínű, hogy kormányválság tör ki: Take Jonescu lemondani szándékozik, mivel a föderáció híve.

— Hivatalosan kijelentik, hogy az, miszerint Románia lemondana Bessarabiáról, minden alapot nélkülöz. Románia tárgyalásokat kezdett Ausztriával is a kereskedelmi szerződések módosításáról.

Ítélet a népbiztosok pörében

Budapest, dec. 27. (Nemz. St. t. j.) A népbiztosok bünperében kedden, 28-án kezd meg Stokker Antal curiai bíró az ítélet kihirdetését. Az ítélet s az indoklás olyan terjedelmes, hogy felolvasása több naptg fog tartani.

— **A Hajdúföld Naptárát, ha rendes előfizetők nem kapták meg, kiadóhivatalunkban átveheti. A naptárt teljesen ingyen kapják.**

— **Lopások a temetőben.** A karácsonyi ünnepek alatt úgy a református, mint a katolikus temetőből sok karácsonyfát loptak elvetemült s az ismeretlenség sötétjében bujkáló egyének. A rendőrség a karácsonyfa tolvajok erélyes nyomozását rendelte el.

— **Nagyarányu kávélopás.** Papp Lajos nyiregyházi kávéstól Bethelendy Erzszi kávé leány nagyobb mennyiségű kávé loptott. Ebből a kávéból a Debrecenben lakó ismerősének Porciás Jánosné, Arany János-utca 5. sz. alatti lakosnak is küldött. A nyiregyházi államrendőrség még idejében értesült a lopásról és lefűlelte Bethelendy Erzsit, aki tettét bevallotta és debreceni ismerőséről is lerántotta a leplet. A debreceni rendőrség Porciás Jánosnénál megtalálta a loptott kávé egyrészét és orgazdaság címén eljárást indított ellene.

— **Gyászjelentés.** Fájdalomból lesújtott szívvel jelenjük, hogy Ném et József m. kir. állampénztári főtanácsos f. hó 25-én 53 éves korában hirtelen elhunyt. Megboldogult kártársunk végig szenvedte a megszállott területől való menekülés minden nyomorúságát és mély szomorúságba döntötte nagy számu családját és kártársait, kik szeretettel és nagyra-becsüléssel vették körül. Nehéz és küzdelmes munkánk közepette rövid időn belül, váratlanul immár másodsor szedi a halál közölnk áldozatait. Emlékét kegyelettel őrizzük meg. — A m. kir. állampénztár tisztviselőkkara.

— **Vagonlakók figyelmébe!** Felhívom az összes vagonlakó családfőket, hogy f. hó 31-én d. e. 10 órakor tartózkodjanak a vagonjaikban. A menekültügyi hivatal részéről egy bizottság fog kiszállni fontos adatok beszerzés és nem kevésbé fontos tudnivalók közlése végett. A menyiben a bizottság valamelyik vagonlakó vagonját zárva találja, abban az esetben annak megállapítása végett, hogy a vagonban ki tartózkodik a vagon hatóságilag fel fog nyitni. Saját érdekében kötelessége tehát minden vagonlakónak hogy a jelzett időben vagonjában tartózkodjék. Menekültügyi kirendeltség.

— **Ujabb moratórium.** A hivatalos lap közli a miniszterelnök rendeletét, mely szerint az 1919 dec. 18-án kihirdetett kormányrendelet alapján engedett halasztás (moratórium) idejét, az adós kérelmére a pénzügyminiszter a kereskedelmi miniszterrel egyetértőleg, meghatározott időtartamra, esetleg több ízben is, meghosszabbítja, ha a halasztás indokai továbbra is fennállnak és a meghosszabbítás közérdekből indokolt.

— **Move-bazár,** textil és élelmiszer osztály állandóan nyitva d. e. 9—1-ig, d. u. 3—6-ig, tárgyak felvétele ugyanabban az időben eszközöltetik. Kossuth-u. 1. Kaszinóban I. emeleten. Belépti-díj nincs, a perselyt mindenki szíves figyelmébe ajánljuk.

— **Bendöri hírek.** Körözés: Velezdi Tarr Julianna feljelentést tett a rendőrségen Margócs Géza asztalos ellen, aki lakását feltörte és onnan 400 korona értékű élelmicikkeket ellopva megszökött. A rendőrség körözi. — **Lopások:** Reizinger József máv. főmozdonyvezető Ghlány-utca 22 szám alatti háza kerítéséből, ismeretlen tolvajok 900 darab léceit 10 ezer korona értékben elloptak. — **Nagy Gabriella** posta- és távirtdakezelőnek kabátja zsebéből, a főpostán, ismeretlen tettes kilopta 500 koronát. — **Kis Imréné** Vasut-sori lakását ismeretlen tettes feltörte és onnan 700 korona értékű edényét ellopta. A rendőrség a tolvajokat nyomozza.

SPORT

— **A DEKASE** felkéri azon tagjait, kik a Sylvesteri ténemulatságon rendezői tisztet óhajtanak betölteni, kedden este fél 8 órakor az Angolkirálynő kávéház termében megjelenni sziveskedjenek.

— **A Keletmagyarországi Sporthirlap Almanachja.** Az első, Debrecenben készült sportkönyv került a napokban a könyvpiaera a Keletmagyarországi Sporthirlap Almanachja. Izléses kiállítás, 96 oldalas kis könyv. Tartalmazza a Keletmagyarországi kerület, különösen a debreceni egyesületek mult évi működését s apróbb sportintézményeket. Az összeállítás farszto munkáját Zempleni Gusztáv, ker. főutkár végezte. A nem nagy mennyű sportkönyv mint uttörő munka, — elismerést és partfogást érdemel.

Törvénykezés

§ **A halápi vadászlak rongálói.** Az oláhok bevonulásakor Tóth László, Ferenczy Sándorné és Bujdosi Zsigmondné halápi lakosok behatoltak a halápi vadászlakba s azt erősen megromgálták, sőt egyetmást el is emeltek. A törvényszék 1—1 heti fogságra ítélte őket.

